

مقدمات جامعه شناسی هنر

دکتر عباس نعیمی جورشری

انتشارات نصیرا

۱۳۹۷

سرشناسه	:	نعمی جورشری، عباس، ۱۳۶۲
عنوان و نام پدیدآور	:	مقدمات جامعه شناسی هنر، عباس نعمی جورشری
مشخصات نشر	:	تهران، نصیرا، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	:	۳۱۲ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۶۳۵-۹۵-۷
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	هنر و اجتماع
رده: دی کنگره	:	۱۳۹۶ م ۷۷۲/۷
رده: ی دیویی	:	۷۰۰/۱۰۳
نماره - بشناسی ملی	:	۴۹۵۶۰۲۱



مقدمه - جامعه شناسی هنر

دکتر عباس نعمی جورشری

صفحه آرا: احسان حکم آبادی

طراح جلد: کاروان سلطانی

براساس نقاشی خرم میر

چاپ اول: بهار ۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

انتشارات نصیرا: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران،

پاساژ فروزنده، طبقه اول، واحد ۴۰۲

تلفن: ۰۹۱۹۹۶۰۲۴۶۴

@nasira91publication

دیباچه

چند سال پیش هنگامی که درس جامعه‌شناسی هنر (مقطع کارشناسی) برای درس به من پیشنهاد شد، مشتاقانه پذیرفتم. به ویژه که از سال‌های دور در عرصه ادبیات و شعر فعالیت داشتم. حال فرصتی بود که آن وجه هنری را با وجه علمی جامعه‌شناسی پیوند بزنم. اما در جستجوی منبع مناسب برای تدریس با مشکل مواجه شدم. با جزئیات ارزشمند دکتر آریان پور که نیم قرن پیش نگاشته شده بود، منابع اندکی وجود داشت که اگرچه غنی لکن برای سطوح تحصیلات تکمیلی مناسب بودند. مباحث پیچیده آریان تخصصی آن کتب، درک و فهم متن را برای دانشجوی مقطع کارشناسی دشوار و بلکه ناممکن می‌نمود. این‌گونه بود که پس از دو ترم تدریس این انگیزه برای ایجاد شد که طرحی سبک و مناسب، برای دانشجویان و علاقه‌مندان این حوزه تدوین کنم؛ طرحی از نوع «کتاب واسطه» که حدفصل قشر عامه و متخصص را پر کنند. کتابی که در دست دارید همچون سایر کتبی که بر محور مقدمات و میانی نگاشته می‌شوند، تلاش نموده‌ام کلیتی از بحث ارائه دهد و ورود علاقه‌مندان به این عرصه را تسهیل نماید. بر حسب باور درونی به رعایت اخلاق پژوهشی، تلاش شده تا تمام منابع استفاده شده بدون چشم پوشی در فهرست منابع قید گردد. امیدوارم در این امر خطیر خللی رخ نداده باشد.

تحقیق و تالیف این کتاب، دو سال به طول انجامید. در سال ۱۳۹۴ کلیت کار آماده شد اما راضی کننده نبود، لذا آن را بازنویسی نمودم که خود بیش از یک سال زمان برد. همچنان معتقدم اثر حاضر دارای نقایص خاص خودش است که می تواند بهبود یابد و پرورده گردد. با این حال کوشش کرده ام این نقایص به حداقل ممکن برسد و برای مخاطبان خویش سودمند واقع شود. ضرورت است تشکر کنم از دوکت ادیلم دکتر سمیه قاسمی پور که زحمت مطالعه اولیه تحقیق را عهده دار شد. همین ارار مایلم قدردانی کنم از دوستانی فرهیخته که مستقیم و غیرمستقیم از لطفشان بهره مند شدم به ویژه استاد گرامی ام دکتر ابراهیم علیزاده دوست ارجمندم حسین اظهري. همچنین لازم می دانم از انتشارات نصیرا که زحمت نشر کتاب را پذیرفت سپاسگزاری نمایم.

عباس نعیمی جوهری / ۱۳۹۶

فهرست مطالب

۱. مباحث نظری

۱۵.....	هنر و زیبایی: نظریه‌ها
۱۷.....	مبانی پنج‌گانه در تعریف هنر
۲۰.....	تعاریف هنر
۲۱.....	تاریخچه جامعه‌شناسی هنر
۲۵.....	ره‌یافت‌ها در جامعه‌شناسی هنر
۲۶.....	نظریه پردازان
۳۱.....	نظریه‌ها
۳۳.....	پیر بورديو
۴۷.....	لوسین گلدمن
۵۳.....	جورج لوکاج
۵۹.....	مکتب انتقادی
۶۱.....	دین، هنر و هنر دینی

۲. ادبیات

۷۱.....	قلمروی جامعه‌شناسی ادبیات و گونه‌های پژوهش
۷۶.....	نظریه‌های نقد جامعه‌شناختی ادبیات
۷۹.....	جامعه‌شناسی شعر
۸۳.....	چارچوب نظری: رمان و رئالیسم
۸۸.....	جامعه‌شناسی ادبیات حماسه

۳. هنرهای نمایشی

۹۰.....	تعریف نمایش
---------	-------------

۹۱	 نظریه‌ای در خصوص نمایش
۹۱	 خاستگاه هنرهای نمایشی
۹۲	 هنر نمایش در طول تاریخ
۹۸	 تئاتر چیست؟
۱۰۰	 تاریخچه تئاتر
۱۰۳	 دلایل عدم نیابتگی تئاتر در تمدن‌های شرقی
۱۰۴	 نظریه‌های در خصوص تئاتر
۱۰۵	 فواید و کارکردی تئاتر
۱۰۹	 تجربه‌ی تئاتر چیست؟
۱۰۹	 کاربرندی اجتماعی تئاتر
۱۱۰	 تئاتر در جامعه، جامعه‌ی تئاتر
۱۱۳	 پی‌ریزی جامعه‌شناسی تئاتر
۱۱۵	 تئاتر، رسانه‌ای ارتباطی و اجتماعی
۱۱۷	 تئاتر نهادی تحول‌آفرین در اجتماع
۱۱۸	 تئاتر رسانه‌ای تأثیرگذار برای انتقال پیام‌های ملی و ارزش‌های جامعه
۱۱۹	 فرآیند ارتباطی تئاتر
۱۲۴	 نقش تئاتر در تحول شخصیت کودک
۱۲۹	 نمایش‌های عروسکی
۱۳۰	 مکان و نقش تئاتر در ارتباط با تماشاگر
۱۱۳	 وضعیت اقتصادی جامعه و تأثیر آن بر استقبال مردم از تئاتر
	۴. معماری
۱۳۳	 الف. هستی‌شناسی معماری
۱۳۳	 ملاحظات در تعریف معماری
۱۳۵	 مراتب گوناگون وجود (حقیقت) در معماری
۱۳۷	 صورت

۱۴۳		نظام فضایی
۱۴۸		شکل
۱۵۰		جمع بندی
۱۵۲		ب. معرفت شناسی معماری
۱۵۳		معماری و هنر داخلی و خارجی
۱۵۶		معماران و مهندسی
۱۵۷		جامعه شناسی شهری معماران
۱۵۸		جامعه شناسی در انته عات شهر
۱۶۰		تاثیر جامعه شناسی در معماری
۱۶۴		ج. معماری پایدار - بومی گیلان
۱۶۶		رابطه شهر با مصرف انرژی
۱۶۸		مشخصات کلی گیلان
۱۶۹		معماری
۱۶۹		معماری بومی
۱۷۰		ریشه شناسی کلمه
۱۷۰		معماری پایدار
۱۷۱		پنج اصل معماری پایدار که مورد توافق نظریه پردازان می باشد
۱۷۳		معماری بومی گیلان
۱۷۴		مصلح به کار رفته در بناهای بومی
۱۷۶		مسکن بومی گیلان
۱۷۷		بررسی تطبیقی معماری پایدار و معماری بومی
۱۷۷		فضای نیمه باز
۱۸۳		حفاظت از انرژی
۱۸۴		کار با اقلیم
۱۸۵		کاهش استفاده از منابع جدید

۱۸۶	احترام به سایت
۱۸۷	طراحی برای انسان
۱۸۷	اشاره جامعه شناختی

۵. موسیقی

۱۹۰	تعریف جامعه شناسی موسیقی
۱۹۱	نظریه، ازهای موسیقی
۱۹۹	تحولات موسیقی ایران مدرن
۲۰۲	تحولات موسیقی در زمان رضاخان
۲۰۲	علینقی وزیر
۲۰۴	ابوالحسن صبا
۲۰۹	سرود وحدت و همبستگی

۶. هنرهای تجسمی

۲۱۸	طراحی و نقاشی
۲۲۷	مجسمه سازی
۲۳۴	عکاسی
۲۴۰	کاریکاتور
۲۴۱	انیمیشن
۲۴۴	خوشنویسی
۲۵۶	گرافیک

۷. رقص و هنرهای ورزشی

۲۶۸	رقص
۲۸۱	ورزش
۲۸۹	ورزش مدرن و زوال اخلاق